

BENÅDET: En av de aller minste kvalfangstskutene «Bolga» ble benådet fra å bli hugget opp. Under dramatiske omstendigheter unngikk den skafjottet og i helgen besøkte den dødsdømte skuta hjemmehavna Ure i Lofoten på jakt etter kvaltønna.

Kvalfangstskute unngikk

Ure: Egentlig skulle en av de minste fartøyene i kvalfangsten, fiskebåten «Bolga» fra Ure i Lofoten, ha vært treflis og spiker. I fjor ble nemlig «Bolga» meldt kondemnert, men natt til fredag seilte den likevel inn i hjemlig skjærgård på jakt etter utkikkstønna.

Willy Hauge (tekst og foto)

SALTENVETERANBÅTLAG er eier av en ikke så rent liten perle innen norsk kvalfangst. Fiskebåten «Bolga» fra Ure i Lofoten ble nemlig skiftet ut. Det 55 år gamle fartøyet hadde gjort sin tjeneste i norsk fiskerinæring og skulle erstattes av en nyere båt.

Gjennom utskifting og struktur havnet en nokså ribbet «Bolga» på Drage verftet på Rognan i Saltdal. Her skulle den endelige dødsdommen fullbyrdes.

Men så skjedde ikke. Båten forsvant bare ut av Saltdal, og i Fiskeridirektoratet ble det slått storalarm. Ikke bare «Bolga», men også en båt nummer to hadde nemlig ikke fått fullbyrdet dommen om tilintetgjørelse. Det til tross for at selveste lensmannen hadde bekreftet garotteringen av «Bolga».

TIDLIG EN morgen i fjor høst sto både politi og representanter fra Fiskeridirektoratet utenfor verftets hoveddør.

Med ransakingsbegjæring ble både dokumenter og datamaskiner beslaglagt.

Daglig leder ble siktet for flask forklaring om kondemnering av de to fartøyene. Selv lensmannen i Saltdal ble meldt til Spesialenheten med mistanke om tjenesteforsømmelse.

Den kondemnerte «Bolga» var nemlig blitt observert flere ganger i ulike fjorder i Salten.

Dette ble mat for medlemmene i Salten Veteranbåtlag. En storstilt jakt på den dødsdømte bli igangsatt i fjor høst. Da båten ble funnet, under et annet navn, ved en kai i Salen ble tamper og fortøyninger

kuttet. En noe ribbet og forkommen, dødsdømt kvalskute ble slept ut fjorden. Nå mot et nytt liv i horisonten.

VETERANBÅTLAGET hadde fått innvilget benådningssøknaden i Fiskeridirektoratet. I vinter gjennomgikk den vel 16 meter lange «Bolga» en betydelig ansiktsløftning og med håp om en lysere framtid.

Det til tross for at både styrekonsollen på rorhustaket var fjernet, og at masten ikke lengre hadde kvalfangstskutens karakteristiske tønne i formasten. Selv kanoen på baugen sto lengre der. Men så lenge det er liv så er det håp.

Natt til lørdag gled den nyoppusset «Bolga» inn leia til Ure. Ikke på jakt etter kval, men etter tønna som en gang prydet formasten. Den ble en jakt med full klaff. Både tønna, utligerne som brukes til å dra om bord kvalen, samt den opprinnelige romlukelemmen ble overlevert medlemmene i veteranbåtlaget.

FOR LENSMAANN I Saltdal og daglig leder på Drage verftet på Rognan ble «Bolga» en

GRÅDIG: Vågekvalen er ingen kostforakter, men forsyner seg grådige av fiskebestanden. Det konstaterer Kai Unstad da han tømte kvalens magesekk for hyse og torsk.

ngikk skafottet

svært så pinefull sak. Verftet gikk konkurs og daglig leder flyttet fra Rognan.

Lensmann gjennomgikk en lang sykemeldingsperiode før både han og daglig leder like før jul i fjor fikk sine saker henlagt med bakgrunn i bevisets stilling.

Om bord i «Bolga» ble derimot sist helg en eneste stor fest. Med innkjøpt kvalkjøtt og boknafisk i rommet satte kurs mot SalteWn.

– Nå har vi bare et ønske. Det er å finne en kvalkanon som kan pryde baugen på benådede «Bolga», sier Per Reiffhaug i Salten Veteranbåtlag.

– Selveste Riksantikvaren har sørget for «Bolgas» framtid og erklært den som verneverdig småkvalfangerskute fra 70-tallet, sier Reiffhaug.

Han og medlemmene i Salten Veteranbåtlag har med andre ord gitt revytittelen «Alt for Rognan» en ny dimensjon.

FOR «BOLGA» har det vært en relativt raskt forvandlingsprosess fra aktiv fangstskute til «museumsgjenstand». Så seint som i 2001 var Fiskarens utsendte medar-

beider på kvaltokt med «Bolga» i Vestfjorden sammen med fire fangstmenn og en kvalfangstinspektør fra Sverige. Bengt Levin, som sistnevnte het, fikk med slike turer kjærkommen avveksling fra slakterivirksomhet og smådyrspraksis i Sør-Sverige.

Mannskapet besto av ferskinger og menn som hadde drevet kvalfangst på 60-tallet.

Etter mange, lange våketimer midt på natta, ropte Harald Olsen «kval» fra utsiktstønna. Ørjan L. Hansen bak roret reagerte umiddelbart og gir gass mot stedet der kvalen var observert. To - tre ganger var kvalen oppe for å trekke pusten før det drønnet i kanonen og harpunen borer seg langt inn i kvalen. Sprengladningen gjorde kort prosess med denne havets gigant.

– Dau som en sild, konstaterte kvalinspektøren da kvalen lå like foran baugen med brystfinnene langs kroppen.

TUREN SOM Fiskarens journalist var med på, endte opp med andre kvalen får året for «Bolga». Det tok et par timer å flense

FANGSTENS HISTORIE: Da kvalfangstskuta «Bolga» var i aktiv fangst var også Fiskaren med å skrive historien. Her fra fangst av vågekval i Vestfjorden våren 2001. FOTO: WILLY HAUGE

den. Resultatet var ett tonn med kvalkjøtt og 400 kilo spekk. Fangsten hadde en verdi på rundt 40.000 kroner.

Fiskeboller i hvit saus sto på middagsmenyen. Den kjærkomne middagshvilen etterpå ble imidlertid forstyrret av en ny kvalobservasjon. Denne gangen var imidlertid kvalen for lur. Deretter gikk turen inn for levering.

Nå er det klart for at «Bolga» kan legge ut på nye turer, selv om det er slutt på dem med skarpladd harpun i baugen.